

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 023265 19 Uvp
Banjaluka, 11.08.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi G. V. iz Č. (u daljem tekstu tužilac), koga zastupaju punomoćnici R. T., N. M. i S. T., advokati Zajedničke advokatske kancelarije T. iz B., protiv rješenja broj ... od 31.07.2018. godine tuženog Fond ... , u predmetu refundacije troškova liječenja u inostranstvu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 023265 18 U od 30.04.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.08.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Fond ..., Kancelarija B. broj ... od 19.06.2018. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je njegov zahtjev za refundaciju troškova zdravstvenih usluga koje su obavljene u Očnoj bolnici M. K. b., Republika Srbija.

Odbijanje tužbe obrazloženo je stavom suda da je osporeno rješenje doneseno pravilnom primjenom odredbi Pravilnika o korištenju zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/11, 72/12, 39/16, 58/17 i 102/17, u daljem tekstu Pravilnik). Članom 19. i 20. tog Pravilnika je propisana procedura po kojoj se osiguranom licu može odobriti liječenje u inostranstvu u ustanovi sa kojom Fond nema zaključen ugovor, a članom 22. Pravilnika je propisano da je obaveza osiguranog lica da uz zahtjev za refundaciju troškova liječenja dostavi kopiju rješenja Fonda o odobravanju liječenja. Tužilac uz takav zahtjev nije dostavio to rješenje, iako je za pribavljanje istog imao dovoljno vremena, s obzirom na to da je nalazom Kliničkog centra u Banjaluci od 12.12.2017. godine preporučeno liječenje u inostranstvu, a operacija u klinici u inostranstvu obavljena 08.05.2018. godine. Bez osnova je tvrdnja tužioca da Pravilnik nije u skladu sa Ustavom Republike Srpske pozivom na odluku Ustavnog suda Republike Srpske broj U-87/14 od 27.04.2016. godine, pa da se u konkretnom slučaju primjenjuje isključivo član 37. Ustava koji propisuje pravo na zdravstvenu zaštitu. Navedenom odlukom Ustavnog suda je utvrđeno da član 26. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09 i 110/16), kao i član 25. i

26. stav 2. Pravilnika, nisu u saglasnosti sa Ustavom, pa samo te odredbe nisu u primjeni, za razliku od odredbi Pravilnika na osnovu kojih je odlučeno o zahtjevu tužioca.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona, drugog propisa i opšteg akta. Ukazuje da je osporenom presudom odbijena tužba kao neosnovana iz razloga što stranka nije ispoštovala proceduru propisanu Pravilnikom, iako sud nigdje ne navodi tačan naziv propisa na koji se poziva što predstavlja povredu Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu ZUS). Nakon izvršene intervencije obratio se tuženom sa zahtjevom za refundaciju troškova zdravstvenih usluga, iz kojeg razloga nije tačna konstatacija suda da nije ispoštovao neustavni podzakonski akt i obratio se tuženom za refundaciju troškova liječenja. Utvrđivanjem neustavnosti člana 26. Zakona o zdravstvenom osiguranju, prestalo je ovlaštenje tuženog da reguliše svojim internim aktom pitanje korištenja zdravstvene zaštite u inostranstvu, što predmetni Pravilnik u cjelosti čini neustavnim i upućuje na primjenu ustavnih odredbi. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava uz obavezu tuženog da tužiocu nadoknadi troškove postupka.

Tuženi u odgovoru djelimično prenosi sadržaj zahtjeva tužioca i pobijane presude, citira odredbe Pravilnika, te ukazuje da je zahtjev neosnovan iz razloga koji su navedeni u odgovoru na tužbu, pa kako su i prvostepeni i drugostepeni organ tuženog, kao i sud, ispravno postupili kada su odbili žalbu, odnosno tužbu, predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja u spisu proizlazi da je tužilac dana 23.05.2018. godine podnio zahtjev za refundaciju troškova korištenja zdravstvene usluge, keratoplastika -PKP i operacija katarakte u Očnoj bolnici M. k. u Beogradu u iznosu od 8.498,32 KM. Uz zahtjev je dostavljena i dokumentacija, nalaz iz Klinike za očne bolesti u Banjaluci od 12.12.2017. godine u kojem se navode dijagnoze tužioca, preporučeni operativni zahvat, kao i to da se ta kombinovana kompleksna operacija ne radi u RS i BiH, nego u rijetkim specijalizovanim oftamološkim bolnicama M. k. u Beogradu ili u Zagrebu, nalaz iz M. k. u Beogradu od 08.05.2018. godine iz kojeg proizlazi da je tužiocu urađena operacija, te original fiskalne račune iz kojih proizlazi da je uplatio iznos koji je naveo u zahtjevu. Odlučujući o ovom zahtjevu prvostepeni organ je rješenjem od 19.06.2018. godine isti odbio, uz obrazloženje da tužilac nije postupio u skladu sa odredbama Pravilnika, odnosno nije uputio zahtjev da mu se odobri liječenje izvan Republike Srpske, iz kojeg razloga nema pravo na naknadu troškova liječenja iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja shodno članu 5., vezano za član 2, 10. i 11. Pravilnika. Osporenim aktom žalba tužioca izjavljena protiv ovog rješenja je odbijena. Prihvaćeni su razlozi prvostepenog rješenja uz obrazloženje da tužilac nije ispoštovao proceduru propisanu članom 10. stav 1. i 2. Pravilnika koja propisuje da prijedlog za upućivanje na liječenje u zdravstvenu ustanovu izvan Republike Srpske. daje ljekarski konzilijum bolnice u Republici Srpskoj sa kojim Fond ima zaključen ugovor, te da prijedlog predstavlja ujedno i zahtjev osiguranog lica za upućivanje na liječenje izvan Republike Srpske i isti se od strane zdravstvene ustanove dostavlja Komisiji Fonda na nadležno rješavanje, te članom 11. stav 3. istog Pravilnika kojim je propisano da Komisija odlukom vrši ocjenu osnovanosti zahtjeva te, ukoliko je isti osnovan, određuje zdravstvenu ustanovu izvan Republike Srpske u koju se upućuje osigurano lice, vrijeme trajanja liječenja, potrebu sanitetskog prevoza i pratnje, kao i

druga pitanja vezana za odobravanje liječenja osiguranog lica. Tužilac nije pribavio odobrenje tuženog za liječenje, a nije se radilo o hitnom liječenju, pa da bi tužilac zdravstvenu zaštitu koristio u zdravstvenoj ustanovi izvan Republike Srpske bez prethodnog obraćanja, odnosno bez podnošenja zahtjeva tuženom za odobrenje takvog liječenja.

Tužbu podnesenu protiv osporenog akta nižestepeni sud je pravilno pobijanom presudom odbio pozivom na relevantne odredbe Pravilnika, a za što je dao valjane razloge koje, kao pravilne, prihvata i ovaj sud.

U odnosu na prigovor koji se odnose na primjenu Pravilnika, nižestepeni sud je dao argumentovane razloga zbog kojih ovaj prigovor smatra neosnovanim. Odlukom Ustavnog suda utvrđeno je da član 26. Zakona o zdravstvenom osiguranju, te član 25. i 26. stav 2. Pravilnika, nisu u saglasnosti sa Ustavom, a ne odredbe člana 5. 10. i 11. na koje su se pozvali upravni organi, odnosno odredbe člana 19, 20. i 22. tog Pravilnika, a na koje se pozvao nižestepeni sud odlučujući o tužbi tužioca.

Nije sporno da se navedeno liječenje ne obavlja u R. S., ali suprotno tvrdnji tužioca, za refundaciju tih troškova, bilo je potrebno da se poštuje procedura propisana naprijed navedenim odredbama Pravilnika za koje nije utvrđeno da nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske. Takođe nije sporno da je odredbom člana 37. Ustava propisano pravo na zdravstvenu zaštitu, ali to pravo je moguće ostvariti samo po proceduri koju propisuje zakon ili podzakonski akt, u konkretnom slučaju, navedene odredbe Pravilnika. To što se tužilac obratio tuženom sa zahtjevom za refundaciju troškova liječenja, ne znači da je ispoštovana procedura propisana Pravilnikom, s obzirom na to da se ta procedura na koju ukazuju upravni organi i nižestepeni sud, odnosi na podnošenje zahtjeva za odobravanje liječenja u inostranstvu, a ne na zahtjev za refundaciju takvih troškova.

Kod činjenice da tužilac nije dostavio dokaz da je podnio zahtjev za donošenje rješenja kojim se odobrava liječenje u inostranstvu, bez osnova je i navod tužioca da je nižestepeni sud bio u obavezi da zakaže raspravu i sasluša stranke, te na taj način sazna da li je rukovodstvo Kliničkog centra odbilo da izda potrebne dokumente za liječenje van R. S..

Takođe je bez osnova i navod tužioca da se radilo o hitnoj intervenciji, jer je tužilac preporuku za operativni zahvat dobio 12.12.2017. godine, a intervencija obavljena 08.05.2018. godine, što ukazuje da je u periodu od nepunih 5 mjeseci imao dovoljno vremena da podnese zahtjev da tuženi odobri preporučeno liječenje prema proceduri propisanoj Pravilnikom, a kako je to pravilno zaključio i nižestepeni sud.

Proizilazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog nezakovitosti iz odredbe člana 35. stava 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev tužioca odbija.

Tužilac nije uspio u sporu iz kojeg razloga je njegov zahtjev za naknadu troškova upravnog spora primjenom člana 49a. stav 1. ZUS, odbijen.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić